

Donostian, Gipuzkoako Foru Diputazioaren jauregian, 1990eko martxoaren 30ean egin dute euskaltzain osoek hileroko batzarrea. Goizeko hamaiketan hasi da gaien aurkezpena. Bildu dira: J. Haritschelhar euskaltzainburua, J.M. Lekuona buruordea, J.M. Satrustegi idazkaria, J.A. Arana Martija diruzaina, P. Altuna, P. Charritton, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Krutwig, E. Larre, F. Ondarra, Tx. Peillen, P. Salaburu, J. San Martin, I. Sarasola, eta L. Villasante, euskaltzainak; J.L. Lizundia idazkariordea, eta zegozkien gaitan, G. Aurrekoetxea eta X. Videgain, Dialektologi batzordean Atlasgintzako arduradunak; LEF azpibatzerdeko M. Azkarate eta J.A. Aduriz arduradunak.

Ezin etorria adierazi dute, J.L. Davant, X. Diharce eta J. Hiriart-Urruty euskaltzainek.

P. Salaburu jaunari goresmenak eman dizkio euskaltzainburuak ukan berria duen bigarren haurragatik.

LEF XI. Jardunaldiak

Miren Azkarate eta J.A. Adurizek apirilean Zarautzen egitekoak diren LEF XI. Jardunaldien prestakizunen berri eman dute. Apirilaren 20an, ostirala, goizeko hamar t'erdietan egingo da Euskaltzaindiaren hileroko batzarrea. Arratsaldean Lexiko Erizpideen Finkapenerako XI. Jardunaldiei hasiera emango zaie. Biharamunean, goizeko bederatzi eta erdietan eratorpenaren plangintzari dagozkion txostenak aurkeztuko dira. Bilkurak "Sanzenean" egingo dira.

Larunbat eguerdian edo iluntzean, ordua zehaztu gabe dago, Gregorio Arrue zenaren omenezko ospakizuna egingo da. Maite Etxaniz, Karmelo Iturria eta J.A. Arana mintzatuko dira omenduaren bizi eta lanei buruz.

Hizkuntz atlasa

X. Videgain mintzatu da Atlasgintzari buruz Brest-en egindako Kongresuaren berri emateko. Urtarrilaren 15 eta 16an herrialde askotako ordezkariak bildu

ziren bakoitzak bere egoera azaltzeko. Diferentzia haundiak badirela ikusi zela, esan du, baina orohar, euskal atlasa omen doa zaluena. Lanaren metodologia, ekipamendu informatikoa eta zeinu fonetikoak aipatu ditu, besteak beste, erabilitako pundurik garrantzitsuenen artean. Testu bankua egin nahi dute. Interesgarria izan dela, dio, elkar ezagutzeko eta arazoen berri jakiteko. Programeria grafiko baten demostrazioa egin zaie eta fonoteka bisitatu dute.

G. Aurrekoetxeak lantaldearen berri eman du gero. EJJIE-ko informatikari batekin bilerak egiten dituzte astero lanbeharren arazoak ikusteko. Atzerapenen bat ere izan dute pertsona aldaketaren ondorioz. Inkestagintza uda aldean amaituko dute, eta analisi funtzionalarekin hasiak dira jadanik. Informatizatze lana hiru epetan egingo da. Datuak sartzeko fasea urrirako bukatu egongo da. Bigarren ekintza, datuak nola gordeko diren eta zainketa lana, urrian hasiko da. Mapagintza eta mapa konposaketa etorriko da gero. Lan handia eskatzen duela informatizatze prozesuak, aditzera eman du.

Fonoteka. Gaiarekin duen loturagatik, aurreko astean Madrilén ikusitakoaz mintzatu da J.A. Arana Martija. Reina Sofia Fonoteka bisitatu ondoren egoitza berrirako argibide asko jaso du. DAT sistemak abantaila asko eskaintzen dituela ikusi du, ala nola zinten iraupena, mantenimentu beharrik-eza eta gordetzeko toki gutxi beharra. Liburuen antzera erabiltzen da mahai batean, entzungailuen bidez.

Egoitza berriko informatizazio-plana laster egitekotan dira, Parisko fonoteka ikusi beharrik ez dagoelarik. EJJIEk egingo du informatizazio proiektua.

EJJIEri agindutako lana Euskaltzaindiarena izan arren, ez duela inolako garbitasunik aurkitu, aditzera eman du. Ordaindutako fakturak eskatuko dira hemendik aurrera.

Diruzaintza

Madrilgo Hezkuntza nahiz Kultura Ministerizetara egindako bisitarekin jarraituz, iaz baino dirulaguntzaren bat gehiago lortzeko itzaropena, agertu du J.A. Arana Martija diruzainak. Argitalpen bereziak egiteko izango da, gehien bat, diru kopuru hau.

Aldizkariaren katalogo zabal eta zehatza egiteko asmorik ere ba omen dago, eta Azkue Bibliotekakoen katalogoa egitea eskatu dute. Argitalpen asko dagoenez gordailuan, lan handia gerta daiteke ekintza burutzea eta horren kostua ordaintzeko prest egongo lirateke Madrilén.

Bilboko egoitzako fonoteka kontuan izanik, Madrilén ikusitako sistemak ez omen du pertsonal bereziaren beharrik, ez lukeelarik alde horretatik gastu berririk sortuko.

Kanpo izendapenak

Eusko Jaurlaritzaren Kultura eta Turismo Saileko Euskara-Arazoetarako Zuzendaritzak Euskal Letretako Merezimenduzko sariaren epaimahairako ordezkaria eskatu du gutun baten bidez. P. Salaburu izan da izendatua.

Eskuartekoak

J.C. Guerraren fondoari dagokionez, beste bi zati agertu dira. Erosteke proposamena eztabaidatzen hasi aurretik pergamoen balioa neurtzeko iritziak jaso ditu J.A. Arana Martijak ikasiengandik Madrilen.

Arrasateko J. Letona zenaren artxiboa Euskaltzaindiaren esku uzteko prest omen dago familia, jabegoa galdu gabe, Etnografia gaiak Monterron bertako Kultur Etxera joango direlarik.

Monzonen liburutegia katalogatzeko asmoak zertan diren, galdetu du J. San Martin euskaltzainak. Udaberri honetan egitekotan direla, erantzun dio J.A. Arana Martijak, zenbait liburu etxean bertan fotokopiatzeko tresna eramango duelarik.

Nafarroako Toponimia Ttipia biltzaileen arazoa aurrera doala, aditzera eman du idazkariak. Aurreko astean aldean konponketarako deitua izan da bera eta legezko ekintza hutsa dela Euskaltzaindiari egindako deia, esan zitzaion. Auzirako deia izango delarik hurrengo, legegizonen baten esku uztea arazoa erabaki du batzarreak. Aholkulari Juridikoen batzordeak izendatuko du arduraduna.

Nafarroako AEK-ren arduradunek babeska eskatu diote Euskaltzaindiari, dirulaguntza ukatzeagatik Nafarroako Gobernuaren aurka daramaten salaketan. Entzun dute batzartuek sinatu gabeko gutunak dioena, eta Euskaltzaindia beti euskararen alde dagoela erantzungo zaie. Hala ere, AEK-k eskaturik eten zela bere egunean Euskaltzaindia sortzailearekiko lotura, eta arazo administratiboa denez oraiko hau eurek bideratu beharko dutela.

Lizarrako Toponimia Jardunaldiei buruz egunen arazoren bat sortu dela, aditzera eman zaie batzartuei. Arduradunak harremanetan dabilta Udalarekin.

Leizarragaren argitalpena zertan den, esan da gero. Lehen edizioaren ale osorik badagoela, baina azken orriak, hala beharrez, gaizki inprimatuak omen ditu. Bigarren argitalpena oso fidagarria omen da eta egoera hobean dagoelarik, apirilaren azkeneko plazaratuko da.

Azken berrien artean, J.M. Barandiaran "Príncipe de Asturias" sarirako Euskaltzaindiak egindako aurkezpenari jarraikiz eskakizun-erabakia ala atxikimendua eskaini dioten bederatzia erakunde eta elkargoren zerrenda irakurri da.

Lau euskaltzainen sinadurekin aurkeztutako izkribu baten bidez, Euskaltzaindia Euskal Herriko autodeterminazio-eskubidearen alde agertzen delako erabakia hartzea, eskatzen da. Hurrengo batzarre baterako utzi da gaia eztabaidatzea.

Eta besterik gabe amaitu da batzarrea.

BATZARRE OROKORRA

Donostian, 1990.eko martxoaren 30ean, Gipuzkoako Foru Diputazioan, arratsaldeko 4etan bildu dira goizeko bilkuran egondakoez gain, J.A. Arkotxa, R. Badiola, J. Etxaide, X. Kintana, R. de Rijk, A. Zatarain eta J.J. Zearreta, urgazleak.

1. *Goizeko bilkuraren berri*. J.M. Satrustegi idazkariak goizeko euskaltzainen bilkuraren berri ematen du, punturik azpimarragarrienak hauek izan daitezkeelarik: 1. Lexikologi Erizpideen Finkapenerako XI. Jardunaldien egitaraua aztertu eta onartu da, berarekin batera, Gregorio Arrue idazlearen heriotzearen mendeurrena Zarautzen ospatuko delarik. 2. Euskal Herriko Hizkuntz Atlasaren X. Videgain eta G. Aurrekoetxea lantalde arduradunek, hizkuntz atlasei buruz Bresten egindako bilkuraren berri ematen dute. 3. Euskaltzaindiaren euskararen fonoteka proiektuaz. 4. Eusko Jaurlaritzako Euskal Letretako Merezimenduzko sariaren epaimahairako P. Salaburu izendatu da. 5. Juan Carlos Guerraren fondoaz, Arrasateko Jose Letona historiagilearen artxiboaz eta Telesforo Monzonen liburutegia katalogatzeaz azalpenak eman dira.

2. *Dagozkien batzordeen azalpena*. Onomastika batzordeak hil honen 9an egindako bilkuraren azalpena ematen da, bertan aztertutako gairik garrantzitsuena euskal mendien izendegi berria izan zelarik. Baita ere batzorde honek Lizarran egingo dituen III. Onomastika Jardunaldien antolakizun arazoez informatzen da.

Bezperan, Baionako Ordezkaritzan, Jagon Sailaren batzordeak egindako bilkuraren berri ematen du idazkariordeak, E. Knörr Jagon sailburuaren izenean, gairik garrantzitsuena, Iparraldeko arazoak izan zirelarik.

3. J. San Martin jaunak: "Botanika lexikoa Eibarren". Txostengileak Eibar inguruko bilketa eta botanikako zerrenda eta eranskinaz azalpen ugari eskaini ditu. Bestalde, Toribio Etxebarriak buruturiko lanaren husketa egin duela eta honetaz ere zenbait argitasun eskaini die batzarkideei.

4. X. Videgain jaunak: "Lehatxun, Tripot, ez adiorik: euskal atlasaren bilketaren informatizatze bidean epantxu zenbait". Iparraldeko herri batzutan izandako goña-beherak eta bertako lekukoen adibideak eman, azaldu eta diapositiben bidez xehetasunak eskaini ditu. Bestalde, izandako zailtasun zenbait ere adierazten ahalegindu da. Gero atlasgintzakoak burutzen ari diren bilketa lanak eskaintzen dituen ahalbidez mintzatu da txostengilea, hots: hiztegi arloa, antropologia eremua eta abar.

Eta besterik gabe amaitu da batzarrea.

Jean Haritschelhar
Euskaltzainburua

J.M. Satrustegi
Idazkaria